

EN Procés d'Actualització

LINGÜÍSTIC

**P
R
O
J
E
C
T
E**

INDEX

1. PRESENTACIÓ.....	2
2. MARC SISTEMÀTIC I NORMATIU.....	3
2.1 Aportacions psicolingüístiques i sociolingüístiques	
2.2 Aportacions curriculars	
2.3 Aportacions metodològiques	
3. FINALITATS I OBJECTIUS.....	6
3.1 Finalitats i objectius generals	
3.2 Objectius específics a mitjà termini	
4. ALUMNAT, LLENGUA I ESCOLA	9
4.1 La llengua: eix transversal de comunicació i aprenentatge.	
4.1.1. La llengua catalana, vehicle de comunicació i convivència	
4.2 Diversitat d'alumnat i tractament de les llengües	
4.3 Aprenentatge de les llengües	
Marc general	
Horari	
Estratègies i recursos generals	
Recursos humans	
A. APRENTATGE DEL CATALÀ.....	23
B. APRENTATGE DEL CASTELLÀ.....	24
C. APRENTATGE DE L'ANGLÈS.....	24
4.4 Tractament de les àrees curriculars de contingut no lingüístic	
4.5 Avaluació	
5. ANNEXOS	

1. PRESENTACIÓ

El projecte lingüístic que teniu a les mans és fruit de la voluntat de la comunitat educativa del CEIP Riera de Ribes de determinar els objectius i finalitats del tractament de les llengües a l'escola (català, castellà i anglès), així com de la metodologia i els recursos per desenvolupar-lo.

Aquest és, sens dubte un document clau del centre ja que la diversitat lingüística existent és prou variada com per tenir la necessitat d'establir els nostres marcs de referència i desenvolupament.

El projecte lingüístic és una part fonamental del PEC (instrument per a la gestió, coherent amb el context escolar, que enumera i defineix les notes d'identitat del centre, formula els objectius que té i expressa l'estructura organitzativa de la institució) que ha de recollir els aspectes relatius a l'ensenyament i a l'ús de les llengües en el centre.

El projecte l. ha de ser l'instrument que possibilita que el centre organitzi i gestioni, d'acord amb la normativa vigent, però de manera autònoma i en el marc del PEC, determinats aspectes en referència a l'estat i a l'ús de les llengües, llengua vehicular i llengües d'aprenentatge i al tractament curricular de les diferents llengües que hi són presents.

Sempre hem cregut que la transparència en qualsevol àmbit escolar és el primer punt per compartir un saber des de la igualtat i generar la confiança necessària per dur-lo a terme, en aquest cas, el tractament de les llengües.

En aquest sentit s'elabora aquest projecte lingüístic en llarg del curs escolar 2008-2009 i és aprovat el juny del 2009, després de ser compartit per els estaments de l'escola. Creiem fonamental la seva revisió no més enllà de cada dos cursos escolars ja que el tema que tractem és de molta rellevància i, probablement, serà motiu de noves incorporacions que caldrà anar afegint al nostre document.

Signen el document els actuals membres de l'Equip Directiu,

Núria Borràs
Directora

Neus Milà
Cap d'Estudis

Gemma Gallofré
Secretària

Sant Pere de Ribes, 20 de juny de 2009

2. MARC SISTEMÀTIC I NORMATIU

2.1 Aportacions psicolingüístiques i sociolingüístiques

- La llengua com a sistema de sistemes de comunicació, segons Sebastià Serrano (1981).
- La transferència a la segona llengua de les habilitats adquirides a la primera llengua segons Cummins i que Francis concreta dient que a la competència bilingüe hi ha uns conceptes i unes habilitats compartides, unes estructures comunes i unes estructures diferenciades.
- La multicompetència segons Cook, quan afirma que el multilingüisme no és la suma de molts monolingüismes.

2.2 Aportacions curriculars

El marc normatiu curricular pel que fa al tractament de les llengües és l'actual nova llei d'educació, LOE, que el proper curs ja s'aplicarà a tot l'ensenyament primari però com que ja existeix la seva redacció i aplicació fins el cicle mitjà ja pot ser considerat el marc normatiu.

Aquesta llei, té presents els continguts i, també les competències a assolir.

Seguint el currículum de l'escola, segons la llei, citem a continuació els més rellevants pel que fa a la llengua escrita i la llengua oral. (annex currículum centre)

La relació entre la llengua escrita i la llengua oral segons dos models teòrics:

- Adams (1985 i 1987) que parla de diferents tipus de textos: els descriptius, els explicatius, els argumentatius, els instructius, els narratius i els poètics, els predictius i els conversionals.
- Noguero (1995) que parla de dos tipus fonamentals de textos: els que es basen en aspectes subjectius i cronològics (narratius) i els que se centren sobretot en la informació i en l'organització de les idees i en la informació (explicatius i argumentatius).

Les categories dels usos de la llengua oral, segons J. Tough:

- Autoafirmar-se : Referir-se a les necessitats i als desitjos. Protegir-se a un mateix, als propis interessos i als interessos del grup.
- Dirigir: les nostres accions i les dels altres en algunes circumstàncies, Reconèixer en cada situació que pot fer un i els altres.
- Relatar: Narrar seqüències temporals i poder referir-se a elles amb tot tipus de detall, descriure.
- Raonar: Buscar les causes i els efectes dels fets que se succeeixen. Reconèixer problemes i buscar solucions.

- **Predir:** Anticipar, donades unes circumstàncies, què hem de fer aconseguir un objectiu determinat. Les estratègies de la predicció resulten mol útils per poder organitzar temporalment les accions futures.
- **Imaginar:** Poder explicar imatges i situacions viscudes, recrear-se en móns fantàstics.
- **Projectar:** Ser capaços de posar-nos a la pell de l'altre, imaginar que sent, que pensa.

2.3 Aportacions metodològiques

D'acord amb el projecte educatiu de centre (annex) 5 són els criteris metodològics que regeixen l'escola.

1. Projecte obert i flexible, revisable segons aportacions compartides de mestre, famílies i alumnat. Formació permanent.
2. Escola inclusiva (Ainscow). Tot l'alumnat i el més ordinari possible.
3. Globalització (Zabala): aprenentatge funcional i significatiu, racons, projectes, tallers...
4. La cooperació com a base per l'aprenentatge. (Monereo i Durán, Topping)
5. La relació amb les famílies: noves perspectives, possibilitats i demandes.

3. FINALITATS I OBJECTIUS

Marc normatiu:

Des de la Llei 7/1983, de normalització lingüística a Catalunya, s'ha produït un important desplegament normatiu que ha culminat actualment amb la promulgació de la Llei 1/1998 de política lingüística:

- *El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, en tots els nivells i les modalitats educatius. (art. 20.1)*
- *Els centres d'ensenyament de qualsevol grau han de fer del català el vehicle d'expressió normal en llurs activitats docents i administratives, tant les internes com les externes. (art. 20.2)*
- *El català s'ha d'utilitzar normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament no universitari. (art. 21.1)*
- *L'ensenyament del català i del castellà han de tenir garantida una presència adequada en els plans d'estudi, de manera que tots els infants, qualsevol que sigui llur llengua habitual en iniciar l'ensenyament, han de poder utilitzar normalment i correctament les dues llengües oficials al final de l'educació obligatòria. (art. 21.3)*

- *L'alumnat no ha d'ésser separat en centres, grups classe diferents per raó de la seva llengua habitual. (art. 21.5)*
- *El professorat dels centres docents de Catalunya de qualsevol nivell de l'ensenyament no universitari ha de conèixer les dues llengües oficials i ha d'estar en condicions de poder fer-ne ús en la tasca docent. (art. 24.1)*

Els nostre projecte educatiu de centre (PEC) en el punt 2.2 defineix el centre com una escola catalana, amb el català com a llengua vehicular i com a llengua d'aprenentatge. (ANNEX 1) També proposa garantir que cap membre de la comunitat educativa podrà ser discriminat per la seva llengua i alhora s'ha de permetre que aquests elements de diversitat cultural esdevinguin un recurs per a l'enriquiment de la comunitat i els seus membres.

3.1 Finalitats i objectius generals

1. Que l'alumnat quan acabi els seus estudis sigui competent lingüísticament, tant en català com en castellà, amb capacitat de comprendre i expressar-se adequadament de forma oral i escrita, en les diferents situacions de comunicació.
2. Que en acabar l'ensenyament primari l'alumnat ha de poder comprendre i expressar en la llengua estrangera, l'anglès, missatges senzills dintre d'un context.
3. Que en acabar l'educació primària, l'alumnat utilitzi correctament i apropiadament la llengua catalana, tant oralment com per escrit, emprant-la normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge.
4. Que l'alumnat sigui capaç d'utilitzar les llengües amb finalitats comunicatives i esdevenir usuaris i aprenents capaços de comunicar-se i accedir al coneixement en un entorn plurilingüe i pluricultural.
5. Que tota la comunitat educativa tingui una actitud oberta, respectant les llengües i cultures presents en l'entorn i interessar-s'hi, i també respecte d'altres de més llunyanes, de les quals es pot aprendre i enriquir-se.
6. Els alumnes han de desenvolupar la competència audiovisual basant-se amb l'ús de les tecnologies de la informació i comunicació i amb la mirada posada en la necessitat de conèixer la influència que els missatges audiovisuals i els seus llenguatges tenen en els nous sistemes de comunicació; i en la necessitat de tenir una mirada crítica donat l'impacte global que tenen les noves tecnologies i les noves xarxes socials d'internet, en la vida personal i social de les persones.

3.2 Objectius específics a mitjà Termini

OBJECTIUS GENERALS	OBJECTIUS ESPECÍFICS
A.- CATALÀ	
<p>1. ACONSEGUIR que l'alumnat sigui competent lingüísticament en català.</p>	<p>CREAR i POTENCIAR situacions comunicatives en les quals l'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua adquireixin sentit de manera natural i necessària.</p> <p>GARANTIR que aquestes situacions comunicatives funcionals potenciïn i afavoreixin el treball de les quatre habilitats lingüístiques (parlar, escoltar, llegir i escriure) i l'adquisició dels continguts d'aprenentatge específics (ortografia, lèxic, morfologia,...)</p> <p>POTENCIAR que els processos avaluatius de les llengües s'integrin en el procés d'aprenentatge utilitzant instruments d'avaluació basats tant en models formals com en models reals.</p>
B.-CASTELLÀ	
<p>1. ACONSEGUIR que l'alumnat sigui competent lingüísticament en castellà.</p>	<p>1.1. POTENCIAR situacions comunicatives en les quals l'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua adquireixin sentit de manera natural i necessària.</p> <p>1.2. GARANTIR que aquestes situacions comunicatives funcionals potenciïn i afavoreixin el treball de les quatre habilitats lingüístiques (parlar, escoltar, llegir i escriure) i l'adquisició dels continguts d'aprenentatge específics (ortografia, lèxic, morfologia,...)</p> <p>1.3. ESTABLIR de manera regular i dins del programa "Aprenem junts" basat en l'aprenentatge entre iguals, un intercanvi de correspondència telemàtica per aprendre el castellà amb alumnes d'escoles d'Escòcia.</p>

C.- LLENGÜES ESTRANGERES	
<p>1. ACONSEGUIR que en acabar l'ensenyament primari l'alumnat ha de poder comprendre i expressar en la llengua estrangera, l'anglès, missatges senzills dintre d'un context.</p>	<p>1.1. CREAR i POTENCIAR situacions comunicatives en les quals l'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua adquireixin sentit de manera natural i necessària. Per exemple correspondència i intercanvis amb alumnes d'altres països.</p> <p>2.1. ESTABLIR de manera regular i dins del programa "Aprenem junts" basat en l'aprenentatge entre iguals, un intercanvi de correspondència telemàtica per aprendre l'anglès amb alumnes d'escoles d'Escòcia.</p>
D.- OBJECTIUS COMUNS A TOTES LES LLENGÜES	
<p>1. DEFINIR I CONCRETAR els objectius mínims en les àrees de llengua.</p>	<p>1.1 CONCRETAR I DESCRIBRE les capacitats bàsiques lingüístiques.</p> <p>1.2 ELABORAR unes proves d'avaluació de les competències comunicatives al final de cada cicle.</p>
<p>2. ACONSEGUIR que l'alumnat sigui capaç d'utilitzar les llengües amb finalitats comunicatives i esdevenir usuaris i aprenents capaços de comunicar-se i accedir al coneixement en un entorn plurilingüe i pluricultural.</p>	<p>2.1 DESCRIBRE les situacions de la vida diària de l'escola en les quals l'alumnat hagi de desenvolupar estratègies basades en la competència plurilingüe i pluricultural.</p> <p>2.2 VALORAR I ANALITZAR les actuacions de l'alumnat en aquestes situacions.</p> <p>2.1 AJUSTAR i INTRODUIR els canvis necessaris per tal de desenvolupar l'objectiu que es pretén.</p>
<p>3. VETLLAR que tota la comunitat educativa tingui una actitud oberta, respectant les llengües i cultures presents en l'entorn i interessar-s'hi, i també respecte d'altres de més llunyanes, de les quals es pot aprendre i enriquir-se.</p>	<p>3.1 COMPARTIR amb tota la comunitat educativa el valor de viure en un entorn plurilingüe i pluricultural.</p> <p>3.2 DONAR A CONÈIXER a tota la comunitat educativa les llengües i cultures presents a l'escola per tal d'enriquir-se.</p>

4. ALUMNAT, LLENGUA I ESCOLA

4.2 La llengua: eix transversal de comunicació i aprenentatge.

Les llengües són instruments fonamentals per a la vida personal i social de les persones perquè doten de sentit i de significació les relacions interpersonals i amb l'entorn.

La llengua és un vehicle de comunicació i de relació entre les persones, però també és un instrument bàsic d'accés als sabers culturals. Permet accedir a diferents maneres d'entendre la realitat, als sabers generats per diferents grups culturals i lingüístics, i també permet desenvolupar la sensibilitat literària i artística. Però sobretot, la llengua és un dels principals vehicles de socialització i d'interacció, és un element de mediació fonamental entre els éssers humans, un mitjà de comunicació que es troba al servei del nostre creixement com a persones.

Entenem la llengua com a eina de construcció del coneixement i de comunicació. El llenguatge és un instrument que usem per organitzar el pensament, raonar, elaborar, planificar i interpretar. Però també és un instrument per canalitzar les emocions i els sentiments, per expressar-nos, exterioritzar el que sentim, compartir-ho i entendre millor.

La comunicació és de cabdal importància per el desenvolupament de les persones i per afrontar els reptes d'una societat plural, multilingüe i multicultural. No n'hi ha prou de tenir com a objectiu que les persones dominin dues o més llengües i que siguin competents lingüísticament i comunicativa. Cal anar més allà i tenir com a finalitat el formar parlants plurilingües competents, és a dir, que siguin capaços de desplegar les seves habilitats i els seus coneixements per resoldre situacions que comporten l'ús plural de les llengües o dit d'una altra manera que siguin capaços d'actuar adequadament en un món plural, plurilingüe i pluricultural. Tal com diu el Consell d'Europa " *s'entén com a competència plurilingüe i intercultural, la competència que fa possible la comunicació lingüística i la interacció pluricultural, per una persona que domina en diferents graus, diverses llengües i que, en més o menys intensitat, ha estat en contacte amb diverses cultures sent capaç d'administrar el conjunt d'aquest patrimoni lingüístic i cultural*".

4.2.1. La llengua catalana, vehicle de comunicació i convivència

El català, tal i com recull la normativa legal vigent i el Projecte Educatiu de Centre (PEC), és la llengua pròpia del centre i s'utilitzarà normalment com a llengua vehicular i d'aprenentatge. Com a conseqüència, aquest serà el vehicle d'ensenyament-aprenentatge i de relació regular en tots els àmbits interns i externs del centre, i en especial en les activitats amb l'alumnat.

El centre ha de vetllar per tal que el català sigui la llengua emprada en qualsevol situació comunicativa, i no només en espais vinculats al currículum escolar, que sigui la llengua utilitzada en les relacions interpersonals, afectives, lúdiques, etc.

Tenint en compte el marc definit pel Projecte Educatiu de Centre (PEC): "el català és la llengua d'aprenentatge de l'alumnat" i que "el català és la llengua vehicular del centre : administració,

reunions, avisos i comunicats”, parlarem de l’ús del català des de diferents àmbits, el pedagògic, l’institucional, l’humà i de serveis i l’administratiu.

- En l’àmbit pedagògic, el català serà la llengua vehicular d’ensenyament i aprenentatge i és el vehicle d’expressió de les diferents activitats acadèmiques. Com també ho serà en tots els àmbits de convivència i de comunicació quotidiana del centre.

El centre tindrà cura de la qualitat de la llengua vehicular.

- En l’àmbit institucional, el català serà la llengua que s’emprarà com a vehicle d’expressió habitual en les activitats docents i administratives, tant les internes com les externes.

Com també serà la llengua vehicular en totes les reunions i actes de tota la comunitat educativa: claustres, consells d’escola, de famílies, xerrades, assemblees...

El català també serà la llengua de les activitats de projecció i comunicació del centre, com la pàgina web, el full, els blogs,...

- En l’àmbit humà i de serveis, el professorat ha de conèixer les dues llengües oficials i ha d’estar en condicions de poder fer-ne ús en la tasca docent.

El professorat exercirà la seva tasca docent en català i en serà el transmissor del model d’ús per a l’alumnat perquè aquest en tingui un referent clar i sòlid.

El català serà la llengua de comunicació, oral i escrita, entre el tot professorat, el personal administratiu i de serveis, l’alumnat i les famílies dins i fora de l’àmbit curricular. El desconeixement del català per part d’algunes famílies no ha de suposar quedin excloses de les activitats del centre, però tampoc no ha de comportar una renúncia a l’ús del català, que és una oportunitat per a la integració de les famílies de l’alumnat i per a la normalització i extensió del seu ús.

- En l’àmbit administratiu, el català serà emprat en totes les actuacions administratives del centre: arxius, qualificacions, informes interns i comunicacions, documentació oficial, informes a les famílies...; les actuacions administratives del règim interior dels centres com són actes, comunicats diversos, horaris, rètols indicatius de dependències, etc.; els avisos al públic que s’hagin d’inserir al tauler d’anuncis del centre.

4.3 Diversitat d’alumnat i tractament de les llengües

La inclusió sovint s’associa a l’alumnat que presenta disminucions o que té "necessitats educatives especials". Nosaltres ens referim a la inclusió pensant en les diferències entre totes les persones de la comunitat educativa: alumnat, professorat i famílies. Hi ha autors que declaren que tothom té necessitats educatives especials en un moment de la seva vida (Ainscow, Echeita i Duk 1994). A

la nostra escola la diversitat és reconeguda com un valor per l'enriquiment que suposa, per tothom, la diferència de tothom.

Aquesta idea fa que canviï la perspectiva en molts àmbits d'actuació, des del concepte d'ensenyament-aprenentatge, els rols del que ensenya i el que aprèn a la utilització dels espais i materials. Estem d'acord amb la idea que aporta el document *Índex per a la inclusió (2002)* quan parla del concepte d'inclusió des de les barreres a l'aprenentatge i la participació com alternativa al concepte de necessitats educatives especials. Això suposa entendre l'individu des de la globalitat de la persona, en tots els seus aspectes: culturals, de llenguatge, socials, cognitius, familiars, de relació, físics,...

No entenem l'aprenentatge com a suma dels continguts de les diferents matèries o disciplines, sinó com la necessitat dels individus de conèixer i comprendre el món i per tant ser capaç d'intervenir-hi activament i crítica. El nostre objectiu és que els nens i les nenes aprenguin a ser, a conèixer, a viure i a fer, i que adquireixin les eines necessàries per entendre el món en el qual estan creixent.

Per tal d'aconseguir-ho l'escola ofereix als nens i a les nenes l'oportunitat d'actuar en l'ús de les competències en situacions d'aprenentatge funcionals.

És per tot això que no portem els alumnes als recursos sinó a l'inrevés, portem els recursos a l'alumnat. De manera que no tenim aules ni mestres específics per a determinats nens i nenes amb problemàtiques o necessitats concretes, sinó que l'equip docent té com objectiu oferir un centre que es va transformant i millorant a partir de les necessitats de tots plegats.

Resumint, les diferències i necessitats concretes i puntuals ens ajuden a millorar a tots.

Tot el que fins aquí s'exposa no significa que no s'hagin d'atendre més individualitzadament aquells alumnes que ho necessiten però sempre en les dinàmiques més ordinàries possible. Es tracta de que tothom pugui fer el màxim de les seves possibilitats.

Ens mirem l'escola des d'un global i això vol dir que es distribueixen els recursos, tant materials com humans, des de l'equitat. Es busca l'equilibri entre el que es té i el que es necessita, cadascú des del lloc que ocupa.

A l'escola, com hem dit a la introducció, hi ha un considerable nombre d'alumnat provinent d'altres llengües i cultures que no són la nostra, és a dir la catalana. Concretament, el 83 de la població és catalana i el 17 per cent estrangera. D'aquests darrers el 5'5 % són de procedència magrebina, els 5'5 % europeus, el 4'5 llatinoamericans i el restant 1'5 % d'altres.

Pel que fa al moment d'incorporació a l'escolaritat del centre, la majoria d'alumnat ho fa a educació infantil 3 anys en el període de preinscripció. També en aquest període oficial es produeixen algunes incorporacions en altres nivells educatius, concretament en la preinscripció pel curs 2009-2010..... Per últim, també tenim algunes incorporacions en llarg de cada curs escolar; més o menys al voltant de 6-8 cassos cada curs.

Pel que fa al tractament de les llengües i l'aprenentatge global d'aquest alumnat, el centre disposa de mesures i recursos per a la seva atenció.

En primer lloc es detecten els nivells acadèmics d'aquests alumnes a través de les proves existents a tal efecte, així com es recull la màxima informació possible tant d'escoles anteriors com de la família. En funció dels resultats, necessitats, etc. es determinen les atencions amb l'objectiu que estiguin el màxim d'incloses possible a la dinàmica de les aules i procurant sempre apropar els recursos a l'alumnat, pel seu benefici i per la resta, i no desincorporant els alumnes per anar cap els recursos i quedin reduïts a aquest nombre de nens i nenes. Un breu llistat orientatiu de possibles intervencions són les següents:

1. Orientacions al tutor de materials, activitats... per determinats alumnes per dur-los a terme a l'aula.
2. Orientacions a la famílies de materials, lectures per fer a casa.
3. Grups reduïts a les aules (racons)
4. Dos mestres a l'aula.
5. Actuacions concretes i puntuals fora de l'aula.
6. Elaboració de Pla Individualitzat Intensius per aquell alumnat que ho requereixi.

4.4 Aprenentatge de les llengües

Marc general

Abans d'endinsar-nos en les qüestions metodològiques i organitzatives de l'aprenentatge de les llengües fem una mirada al projecte d'escola i el seu marc d'actuació.

▪ L'escola i el PEC

El PEC basa l'ensenyament i l'aprenentatge en diferents principis: el desenvolupament global de l'infant, els alumnes com a artífexs del seu propi aprenentatge; l'aprenentatge funcional que busca la utilitat i el sentit de les activitats; l'aprenentatge significatiu amb la finalitat de fer avançar cadascú el màxim tenint en compte els seus coneixements i les idees prèvies; l'atenció inclusiva de la diversitat; la interacció social com a marc de tot aprenentatge; el context i l'activitat, i l'escola com espai de comunicació.

▪ L'escola com un espai social complex i inclusiu

Entenem l'escola com a comunitat comprensiva i inclusiva. Això vol dir fer l'escola per a tothom, perquè creiem que tothom hi pot aprendre, a partir de les seves capacitats, tant com es pugui. Un espai per aprendre, on es produeixen relacions especials entre el món real i els coneixements, entre les persones i els sabers, amb un sistema social complex que construeix coneixements, amb una determinada cultura de la comunicació, amb unes formes d'explicar-se i d'argumentar i amb manera determinada de fer memòria de les experiències viscudes i dels sabers compartits.

▪ L'escola com un espai que aporta valors a les persones

L'escola aporta uns valors a les persones: el valor de formar part d'una comunitat heterogènia en la que tots tenim un paper important; el valor que representa utilitzar la comunicació com a element essencial de qualsevol procés d'aprenentatge; la significació que té la gestió democràtica dels sabers; la importància del benestar de les criatures en els processos d'aprenentatge i el valor que aporta al creixement de les persones l'assimilació crítica de l'herència cultural.

▪ L'escola com espai comunicatiu

El llenguatge és social per naturalesa i es desenvolupa en situacions que impliquen compartir amb els altres i és una eina de construcció del coneixement i de comunicació. A l'escola s'usa la llengua, les llengües, com a part de la vida de les persones, de l'escola, de les aules, i s'usa per aprendre sobre la llengua i des de la llengua.

I és en aquest ús social com els nens i les nenes aprenen a comunicar-se, aprenent a parlar, a escoltar i exposar i dialogar.

▪ L'escola com a espai per aprendre a ser competent

A l'escola entenem que aprenem fent, en contextos que generen o fan emergir coneixements rics i complexos; coneixements de l'àmbit natural, social i familiar, és a dir de la vida i de les necessitats de la persona. Per això a l'escola hi trobem diverses estructures o àmbits d'activitat i experiència, que són models funcionals que donen l'oportunitat als nens i a les nenes d'actuar en l'ús de les competències: els projectes, els tallers de gestió de les festes, els racons d'activitat i l'aula. L'aula considerada com una comunitat que té per objectiu aprendre mitjançant les investigacions que al final prenen la forma de conferència; les activitats quotidianes; les activitats que es generen de la pròpia gestió de l'aula, de la gestió de l'espai i del temps, de les sortides, de les colònies; de la necessitat d'aprofundir en les disciplines, en els sabers, per mantenir la doble mirada necessària per poder comprendre el món, la realitat i poder intervenir-hi: les àrees com a eina i les àrees com objecte d'estudi.

Fetes aquestes consideracions podem dir:

- Atès que una llengua s'aprèn més efectivament quan s'usa en contextos funcionals i significatius, l'ensenyament de totes les llengües del centre tindrà un enfocament comunicatiu.
- Es vetllarà perquè l'aprenentatge de les llengües, i en concret del català, tinguin un enfocament significatiu i funcional, a través de la creació de situacions comunicatives que incentivin l'ús de la llengua.
- L'escola potenciarà situacions comunicatives en les quals l'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua adquireixin sentit de manera natural i necessària. Situacions on sigui necessari fer alguna cosa: un programa de mà per la festa, una obra de teatre al final del projecte, una conferència, una carta per demanar alguna visita, el resum de la informació sobre quelcom que ens ha explicat un expert, un text expositiu per explicar una investigació o una part del projecte, un discurs oral argumentant i defensant unes idees o reinterpretant les idees dels altres, la lectura en veu alta d'un conte o d'un fet, expressar de manera oral la nostra opinió sobre un llibre llegit,...Aquest fer alguna cosa ens ha de portar a aprendre a fer, i aprendre sobre el que es fa. En aquest cas aprendre la llengua oral i la llengua escrita.
- Aquestes situacions comunicatives globals han de preveure, potenciar i afavorir:
 - el treball de les quatre habilitats lingüístiques: parlar, escoltar, llegir i escriure.
 - l'adquisició dels continguts d'aprenentatge específics: l'ortografia, el lèxic, la morfologia i la sintaxi; els gèneres discursius, les seves condicions d'ús i els coneixements que això implica; també la gestió de la conversa, l'escolta i la participació.
- El professorat ha de ser conscient de la necessitat del desenvolupament de la competència comunicativa, la competència plurilingüe i intercultural i la competència literària.
 - La competència comunicativa és la més global i comú a totes les àrees i es concreta en la competència oral, la lingüística i l'audiovisual. La competència oral cal considerar-la en totes les seves dimensions, la de la interacció, la de l'escolta i la de producció. La competència escrita s'ha de potenciar en totes les seves dimensions, receptives (lectura) i productives (escriptura), de comunicació i creació, i cal relacionar-la amb les interaccions orals que afavoriran un aprenentatge cada cop més conscient i més eficaç. Finalment la competència audiovisual que cal atendre-la en totes les seves dimensions receptives, productives i crítiques, de creació i de producció.
 - La competència plurilingüe i intercultural que té relació amb totes les àrees, però d'una manera específica en l'ensenyament de les llengües. A més dels aprenentatges específics de cada llengua, caldrà aprendre actituds i habilitats per afrontar altres llengües, fins i tot desconegudes.
 - La competència literària és la més pròpia de l'àrea.

Quadre horari

	CICLE INICIAL			CICLE MITJA			CICLE SUPERIOR			Total Primària
	nº hores cicle	nº hores setmanals cicle	nº hores setmanals curs	nº hores cicle	nº hores setmanals cicle	nº hores setmanals curs	nº hores cicle	nº hores setmanals cicle	nº hores setmanals curs	
Llengua i Lit. catalana	175	5	2,5	175	5	2,5	175	5	2,5	525 *
Estruc. comunes	105	3	1'5	105	3	1,5	105	3	1,5	315 *
Llengua i Lit. castellana i compensació horària en castellà	210	6	3	210	6	3	245	7	3,5	665 *
							* Ampliació d'hores de les àrees de llengua.			

Estratègies i recursos generals per a l'aprenentatge de les llengües

Recursos metodològics

En aquest apartat descriurem a grans trets, els recursos metodològics que l'escola potencia per a l'aprenentatge de les llengües en general.

El text setmanal

Cada setmana es fa un text a casa, per portar-lo a classe el dia pactat. El text pot ser lliure o guiat. Pot ser elaborat per un mateix o ja existent. Pot ser individual, en parella o en petit grup de la mateixa aula o amb companys d'altres classes. Podem aprofitar aquest text per demanar alguna tipologia que ens interessi, per fer el resum d'una sortida, de la visita d'algun expert, del recull d'informació d'un tema, d'una sessió de racons, etc.

Moltes vegades ens porta a utilitzar altres tipologies de textos, altres llenguatges: per interpretar textos matemàtics, textos científics), textos històrics, textos en diferents llengües, textos des de l'òptica tecnològica,...

El tractament del text varia segons la intenció del tutor i l'objectiu que vol aconseguir.

Sempre que es pugui o ens interessi, es pacta o s'avisava de la utilitat del text d'aquella setmana.

Com s'inclou la normativa

L'aula ha de tenir com a propòsit arribar a ser competents com a lectors i com a escriptors. Fer de lector o d'escriptor és assumir un rol social que inclou també el control sobre la morfologia, l'ortografia, etc.

El text setmanal ens servirà, bàsicament però no exclusivament, per fer el seguiment des del punt de vista de l'expressió oral i escrita: de l'ortografia i la gramàtica, de l'expressió (vocabulari, construcció de frases, connectors, cohesió, coherència, estructura del text,...) de la cal·ligrafia, així com del ritme de treball a casa.

El text el podem usar com a autoavaluació o coavaluació en qualsevol disciplina. Per exemple, si ho fem des de l'expressió escrita pot corregir cadascú el seu a partir dels fulls de correcció personals d'ortografia i gramàtica, o bé, corregeix el d'algun company. Al llarg del curs es va elaborant un full de correcció, que els anomenen correctors. Generalment s'elabora a partir del full del curs anterior, i és on es van registrant els acords d'ortografia i de gramàtica que cal tenir en compte a l'hora d'escriure. Segons els nivells hi pot haver un full de correcció individual i un de col·lectiu. En aquest cas, l'individual s'adequa a cada criatura incloent alguns acords més que de manera particular pot tenir en compte o cal que hi pari més atenció.

Text setmanal audiovisual

Aquest recurs pretén contribuir a dotar de més estratègies per millorar el sentit dels textos i d'idees i possibilitats en la redacció d'històries curtes.

Així doncs en alguns moments el text setmanal es podrà transformar en un format audiovisual sota les següents premisses:

- L'alumne que té la càmera gravarà el minut del cap de setmana que triï sota el seu criteri (a la llibreta d'apunts anotarà el criteri de la tria).
- La cinta rodarà entre tot el grup de forma que cada alumne gravarà un minut cada 8 caps de setmana.
- Al final del període de gravació es farà un buidat dels minuts gravats i cada grup buscarà la millor forma de fer el muntatge final (amb la durada que s'acordarà).
- El muntatge l'acompanyaran de música, així com locució oral o escrita.
- Els tres muntatges finals s'exposaran a la resta del grup-classe explicant la intenció del projecte final, el treball portat a terme (dificultats, reptes, anècdotes,...)

La presa de consciència de les vivències personals i el fet de treballar-los per oferir un producte final coherent i que tingui continuïtat narrativa creiem que evocarà l'alumne a fer un esforç personal tant a l'hora de fer la tria com a l'hora de muntar les diferents eleccions dels seus companys.

A l'hora creiem que aquesta forma d'entendre el text setmanal pot establir un lligam més natural entre la família i els fills i filles.

Les conferències

La conferència és una tècnica d'expressió oral que es concreta en una exposició oral per explicar als oients un tema que qui l'exposa coneix molt bé. S'inicien a partir de 3r de primària. A mesura que avancen de curs varia el nivell d'exigència.

En funció del grup-classe, les conferències poden formar part del projecte, desenvolupar temes acordats pel grup en funció d'interessos i/o necessitats, o bé desenvolupar temes escollits lliurement per part de l'alumnat.

La conferència té dues parts: la preparació i el moment de l'exposició.

La preparació es fa fonamentalment a casa(amb la implicació de les famílies, si es pot i és oportú). A classe es fa la planificació o calendari de les exposicions, i es segueix el procés de preparació(per exemple: tothom ha d'ensenyar l'índex al mestre abans de començar a buscar informació). El mestre ajuda quan cal(facilitar transparències, tenir a punt el cassets, el vídeo o el projector, cercar algun llibre específic o possibilitar la recerca per internet...). A casa cal assajar la conferència i regular els diferents elements comunicatius que hi intervenen: to de veu, rapidesa, gesticulació, explicar i no llegir, suports audiovisuals, objectes il·lustratius, etc.

Pel que fa al moment de l'exposició, és molt important respectar el calendari previst pel grup o no ajornar la conferència en el darrer moment.

Es pretén que els nens i les nenes es preparin l'exposició amb un propòsit, informar del tema que ha investigat als seus companys de la manera més clara i entenedora possible.

Per això cal tenir en compte les idees principals del tema, que mirin de deixar-les prou clares, així com les paraules difícils que puguin sortir, etc.

Els receptors han d'estar en silenci i amb una actitud respectuosa durant tota la conferència. En funció del nivell, del grup o de l'alumne poden prendre apunts, anotar els dubtes que vagi suggerint l'explicació i fer observacions sobre com exposa el conferenciant. En els primers nivells aquestes tasques es reparteixen entre el grup; són tasques que cal aprendre per arribar als cursos superiors a que tothom sigui capaç de tenir-les en compte totes a l'hora d'escoltar una conferència. En funció del nivell, el conferenciant dona l'índex a cadascú, per tal de facilitar el seguiment de l'exposició. En acabar la conferència hi ha un torn de preguntes, per aclarir dubtes sobre el que s'ha dit. Si sorgeix alguna qüestió, pregunta interessant i ningú a l'aula en pot donar resposta, es pot encarregar al conferenciant, al mestre o a algun altre company que ho investigui i ho aclareixi més endavant. A vegades, el conferenciant prepara un full d'idees clau del tema que explica, amb preguntes, afirmacions, paraules, dibuixos, mapes, gràfics, símbols, etc. Aquest full es dona, després del torn de preguntes, a cadascú, per tal que es retorni ple en el termini pactat(es pot corregir col·lectivament, pel mestre o la mateixa persona que ha fet la conferència). És important que el conferenciant expliqui per què ha escollit el tema, com ha fet la investigació, com s'ha preparat la conferència, com s'ha sentit en el moment de l'exposició, que li ha costat més o menys, etc.

Cal presentar la investigació per escrit, amb el recull bibliogràfic que s'ha utilitzat, i deixar-ne una còpia a la classe. Si sorgeix l'interès per alguna informació o algun material que aporta el conferenciant, se'n fa fotocòpies per tothom.

I tu que m'expliques

Podríem dir que és l'activitat didàctica que precedeix a la conferència. Es fa en els dos nivells del cicle inicial i el desenvolupament és semblant al de les conferències que es fan a partir de tercer. Els temes que s'expliquen sovint estan vinculats a les vivències personals dels nens i de les nenes i de les seves famílies: unes vacances, els animals domèstics, els oficis del pare o de la mare, les aficions,...

La conversa

A l'escola la parla, referida a la llengua oral, és omnipresent. L'escola és aprenentatge i l'aprenentatge és comunicació. *L'escola ha de crear espais on circuli la paraula i oferir experiències que promoguin la reflexió sobre com es pot fer. La comunicació a l'aula s'ha de canalitzar per vies que afavoreixin el diàleg dels alumnes entre ells, dels alumnes amb el mestre, i tots plegats amb els sabers.*(Juli Palou, 2005).

Aquests espais són principalment situacions de la vida de l'aula, per fer-nos entendre, per donar-nos a conèixer; per entendre i per conèixer els altres; per comprendre el món; per aprendre; etc.

A l'escola s'ha de parlar per *aprendre i parlar de l'aprendre*, és a dir, hem de treballar amb *la llengua i sobre la llengua*.

Aquí només farem algunes consideracions respecte de la conversa:

- En una conversa sempre van de la mà, les persones i el *tema* de conversa. Conversar d'acord amb un tema, implica coconstruir el significat sobre el *tema* del qual es parla. En les aules, els diàlegs es donen en marcs d'interacció, entre els mateixos alumnes, dels alumnes amb els mestres, i els uns i els altres amb el mateix *tema*.
- Quan diem que hem de treballar sobre la llengua ho diem perquè creiem que la llengua oral s'ha d'ensenyar, desenvolupant les capacitats de l'alumne i la seva autonomia en les situacions comunicatives públiques, basant-nos en situacions reals o modelitzades. El mestre ha d'ensenyar a dialogar, ha de saber portar una conversa col·lectiva, orientant el tema, saber fer veure els punts d'inflexió, ...
- Distingim la llengua oral espontània (telèfon, entrades, sortides, botigues,...) i la pública, més controlada, més formal (entrevistes, exposicions, debats, teatre,...) Tant unes com les altres ens poden servir per la reflexió sobre com parlem, com ho fem i com ho hem de fer. Algunes eines de com fer-ho:
 - o Observació i anàlisi de textos orals relacions amb diferents pràctiques socials, de l'aula, de l'escola, de la família, ...

- Comptar amb un recull de models, que s'han de construir a partir de pràctiques socials de referència, a a partir dels experts, de la pràctica dels alumnes i de les practiques de l'escola.
- Entrenar-se en l'escolta
- Realització de produccions orals a la classe.
- Enregistrament i anàlisi de les produccions dels alumnes.
- Elaboració de normes pròpies de l'oral i del gènere treballat.

L'ús dels llenguatges audiovisuals

El cinema

De la mà de persones vinculades al món del cinema (realitzadors, guionistes, directors de fotografia, muntadors, etc.) al llarg del curs, dins l'horari escolar, un grup d'alumnes s'apropen al cinema, tant a partir del visionat de pel·lícules com de la pràctica creativa.

Cinema en curs, títol del projecte, s'articula a partir d'una estreta vinculació entre visionat i pràctica. Mirar pel·lícules i fragments dels grans cineastes de la història del cinema ens ajuda a comprendre alguns aspectes essencials d'aquest art i fa créixer la nostra imaginació, el desig de filmar i l'atenció a les coses que ens envolten i que abans ens passaven desapercebudes. El passatge a la pràctica, a més a més de permetre fer l'experiència del procés de creació propi del cinema i descobrir-lo des de dins, fa que quan veiem pel·lícules ho puguem fer posant-nos en el lloc del cineasta i recreant com a espectadors les seves tries i les seves emocions.

La ràdio

Elaboració del programa de ràdio *Música i informacions a la Riera* per a la ràdio local al racó de *Periodistes* del cicle superior de l'escola.

Ús d'aquest mitjà de comunicació per transmetre part de la vida del centre al poble,

Tria del material, elaboració del guió, repartiment dels rols i gravació del programa als estudis de Ràdio Ribes amb el seu tècnic de so.

L'expressió i la dramatització. El teatre.

El treball d'expressió i dramatització està present a les aules en moltes situacions i en una gran diversificació de contextos: poemes teatralitzats per un regal d'advent, ombres xineses, producció i representació d'obres de teatre per comunicar idees i coneixements que s'han après en un projecte (*Un viatge per la història, Els obrers i a revolució industrial*), teatralització de novel·les i la seva posterior representació(*La volta al món en 80 dies de Jules Verne*), fires (*Fira medieval*),... I d'una manera més regular en el marc dels racons, el de joc simbòlic a E. Infantil i el racó d'Expressió i al racó del teatre en anglès.

Reconeixem la potencialitat de la dramatització i del teatre com a proposta didàctica alhora de treballar la llengua oral i la llengua escrita. Aquesta última sobretot en aquelles ocasions on a més de representar s'escriu l'argument o es modifica.

Volem destacar algunes de les característiques del teatre referents al treball de llengua:

- El teatre preveu, requereix i afavoreix el treball integral de les quatre habilitats lingüístiques, parlar, escoltar, llegir i escriure. Suposa una situació comunicativa global i real de llengua en un context comunicatiu real.
- El teatre genera actituds positives per part de l'alumnat que es manifesten durant tot el procés, també en els moments més durs i esgotadors.
- Es fan imprescindibles els continguts d'aprenentatge específic, ja que es plantegen problemes lingüístics que necessiten solucions més enllà d'aspectes com l'ortografia, el lèxic, la morfologia i la sintaxi: els gèneres discursius i l'aprenentatge de l'escolta, que també requereix d'unes habilitats determinades.
- La llengua oral hi té un paper clau, forma part dels objectius i continguts a treballar.
- Permet l'atenció inclusiva a la diversitat d'interessos i habilitats així com de necessitats i dificultats.
- Per preparar i representar una obra de teatre, cal posar en joc una sèrie de coneixements i capacitats lingüístiques que els podríem classificar en diferents tipologies textuais i discursives, com són: la presa d'apunts, els esquemes, el resum i la síntesi, el text informatiu, l'exposició, el conte, la llegenda i la novel·la, la lectura en veu alta, les pautes d'autoavaluació i coavaluació, l'argumentació, la recitació i la descripció.

La lectura

Un dels nostres propòsits ha de ser transmetre que les persones vivim en una societat on es llegeix, per plaer, per enriquitment cultural o per necessitat heurística. A l'escola les criatures han de tenir l'oportunitat d'experimentar amb els rols socials que juguen els lectors.

La dinàmica de les nostres aules fa que sigui imprescindible que cada persona de l'aula sigui un lector i un escriptor. Podem pensar en les històries que passen a l'aula, en els projectes de treball, en els tallers,...els nens i les nenes han hagut de ser lectors i escriptors: lectors i escriptors de textos literaris, de textos científics, de notícies, inclòs són lectors i escriptors crítics de textos que tinguin el significat de "llibres de text".

Volem que els nens i les nenes es relacionin amb els llibres en un entorn social que sigui propi d'una comunitat de lectors. No se'ls obliga a llegir un llibre determinat i en un temps fixat.

Tothom comença el curs amb un llibre escollit i comprat per ells. Pot ser en qualsevol llengua ja que s'aniran ampliant i diversificant les lectures al llarg del curs a partir de l'intercanvi.

Els nens i les nenes tenen l'oportunitat d'intercanviar els llibres, de recomanar, d'exercir el rol social de lectors en moment que es tenen en compte en la planificació de l'aula. Aquests moments d'intercanvi poden ser entre quinze dies i un mes. La dinàmica que es genera fa que a vegades les mestres anomenin aquests moments *mercats d'intercanvi de llibres* o també *tertúlies literàries*.

El treball de lectura a l'aula ve donat per l'edat i, sobretot, pel tipus de grup-classe: hi ha grups que ja tenen uns hàbits i ritmes de lectura, mentre que d'altres necessiten més motivació, temps, consells. Igual passa amb l'individu. Cadascú necessita una proposta específica de millora, donant-los l'oportunitat de trobar el llibre que els agrada, la història que els enganxa, i més en aquest cas quan el que es vol és enriquir els lectors amb situacions de plaer però a la vegada tenint en compte el compromís d'aprendre.

Per la nostra escola, com ja s'ha dit, la comunicació és un element essencial de qualsevol procés d'aprenentatge. Per tant, l'escola ha de créixer com un espai públic de lectors. Ja no només la biblioteca, sinó que les aules han de tenir com un valor essencial el de la lectura.

El propòsit dels mestres ha de ser: transmetre que les persones vivim en una societat on es llegeix, per plaer, per enriquiment cultural o per necessitat heurística i les criatures han d'experimentar amb els rols socials que juguen els lectors.

A les nostres aules cada persona ha de ser lector i escriptor. Lectors i escriptors de textos literaris, de textos científics, de notícies, de textos narratius, de textos argumentatius,...

Identifiquem diferents aspectes del rol social dels lectors:

- Escollir les lectures, i saber dir si els agrada o no.
- Llegir-les individualment
- Llegir-les als altres
- Interpretar-les
- Recomanar les lectures que agraden.
- Deixar-se influir pel consells dels altres lectors per escollir la propera lectura.
- Compartir lectures.
- Decidir quan deixar de llegir un llibre reconeixent el motiu: cansament, dificultat de comprensió, avorriment,...
- Saber trobar les fonts d'informació d'una recerca.
- Tenir criteri al tractar la informació.
- Saber transmetre les investigacions i compartir els processos.
- Elaborar diferents tipus de text.
- Analitzar, per rescriure amb criteri, altres textos.

Tenint en compte aquests aspectes, el professorat generarà activitats per tal potenciar-los

Llegim en parella

Aquest programa educatiu es basa en la tutoria entre iguals, mètode d'aprenentatge cooperatiu, i combina la tutoria entre alumnes i la tutoria familiar. L'objectiu és millorar la comprensió lectora.

Cada curs escolar, l'alumnat de tercer i cinquè del centre, realitza 12 fulls d'activitat, una per sessió de 30', després d'haver rebut la formació prèvia de 3 sessions. Es porten a terme amb parelles de diferent edat amb rol fixa amb l'objectiu de millorar la competència lectora i fomentar la capacitat cooperadora.

Pel que fa a les famílies es fa una reunió de formació inicial i una de valoració final després de fer els fulls a casa. Es proporcionen 12 fulls i es recomana que es facin paral·lelament a l'escola. L'objectiu és potenciar la participació de les famílies en tasques escolars, en aquest cas fent lectura sistemàtica a casa com a millora de la competència lectora i per establir espais de comunicació.

La biblioteca

La biblioteca de l'escola forma part de l'estructura comunicativa de cadascuna de les aules aportant significats propis de la significació que té com espai amb identitat cultural. És on es concentren la major part de llibres, tant de consulta com literaris, i sempre estan a l'abast de l'alumnat que accedeixen a la biblioteca segons les necessitats que sorgeixen a l'aula aportant la significació que ella té com espai a la tasca de recerca que estant fent els infants. Per tant encara que cabessin tots els llibres a la classe no els hi situaríem; col·loquem els llibres necessaris per una consulta ràpida i puntual, com situem en l'espai dels racons materials i llibres més específics relacionats amb l'àmbit de treball del racó. Però tenim cura que l'espai de la biblioteca compleixi una funció important en les comunicacions de les aules, de manera que les criatures puguin experimentar amb la funció especial que aquests espais públics tenen en la convivència entre les persones.

- La biblioteca del poble també és una font de recursos important i un espai, encara més públic que el que forma la biblioteca de l'escola, que permet experimentar vivenciant-lo en funció de les necessitats comunicatives que van emergint a les aules.
- La biblioteca de l'escola, més que una biblioteca, la considerem com una mediateca, el centre de recursos de l'escola on es troben tots els materials documentals independentment del seu suport.
- L'escola ha comptat amb el projecte Punt Edu, que té com a objectiu aportar recursos i implantar estratègies per tal d'aconseguir adequar i dinamitzar la mediateca de l'escola i facilitar-ne l'ús com a recurs educatiu i pedagògic per part de tota la comunitat educativa. Tot i que no tenim el recurs humà i econòmic que aportava el projecte PuntEdu, el centre destina unes quatre hores setmanals d'un mestre al desenvolupament de la biblioteca així com recursos econòmics. També compta amb la col.laboració d'alguna família.

- Cada aula compta amb una petita dotació de llibres, considerada com una extensió de la biblioteca.

Recursos humans

Tal com hem dit anteriorment, la distribució dels recursos, tan materials com humans, es fa des de l'equitat. Es busca l'equilibri entre els recursos disponibles i el que necessita cada persona i o cada grup. L'equitat fa que s'hagi de revisar periòdicament aquesta distribució per tal d'anar ajustant a les necessitats de cada moment.

A més dels mestres, el centre considera a l'alumnat com un dels principals recursos humans. El centre organitza situacions de cooperació i d'interacció entre l'alumnat: llegim en parella, parelles lingüístiques, treball cooperatiu, tutoria entre iguals, etc.

Els mestres han de tenir el coneixement adequat de les dues llengües oficials a Catalunya, que els permeti la comprensió i la utilització correcta d'ambdues llengües en la pràctica docent habitual, tant en l'expressió oral com en l'escrita.

Els mestres tindran cura de la qualitat de la llengua emprada per tal de ser-ne model d'ús per a la resta de la comunitat educativa.

El centre vetllarà perquè tot el personal del centre tingui competència lingüística en català (mestres, personal no docent, personal del menjador).

El paper del mestre ha de respondre a unes actituds bàsiques, de model lingüístic, de dinamitzador, potenciant i creant contextos de pràctica i d'ús dels llenguatges, utilitzant i adaptant recursos metodològics necessaris per desenvolupar la competència comunicativa de cadascun dels alumnes.

A. Aprenentatge del català

- Tal i com hem dit anteriorment, la llengua vehicular i d'aprenentatge del centre és el català.
- L'aprenentatge d'una llengua requereix l'ús funcional de la llengua. El centre ha de generar models funcionals per poder usar de la llengua, tant a nivell oral com a nivell escrit.
- Ja que la competència comunicativa lingüística i audiovisual és una competència bàsica, totes les àrees curriculars i les estratègies organitzatives del centre vetllaran pel seu desenvolupament.
- Atès que la competència en llengua catalana és un mitjà important d'accés als aprenentatges, el centre vetlla perquè l'alumnat nouvingut que desconegui aquesta llengua pugui aprendre-la i usar-la.

- Atès que el castellà és la llengua dominant als mitjans de comunicació i en molts contextos socials, el centre vetllarà perquè l'alumnat nouvingut, en especial de procedència hispana, pugui desenvolupar la competència lingüística en català. (veure el document: Pla d'acollida del centre)
- Es considera prioritari l'aprenentatge de la lectura i l'escriptura en llengua catalana, atès que és aquesta la que s'utilitza, normalment, com a llengua vehicular i d'aprenentatge.
- El centre vetlla perquè la llengua catalana no quedi limitada a una llengua exclusivament d'aprenentatge, per tant, s'ha de dinamitzar l'ús del català en tots els àmbits de convivència i de comunicació quotidiana a l'escola.
- L'escola té com a element essencial el treball de la llengua oral en català en tots els seus registres: cal aprendre a parlar, escoltar i exposar i dialogar per aprendre.
- El plantejament de les propostes didàctiques es faran tenint en compte la relació que s'ha d'establir entre la llengua oral i la llengua escrita per tal d'ensenyar de manera integrada les habilitats lingüístiques: parlar, escoltar, llegir i escriure.
- L'escola potenciarà l'ús del català mitjançant la programació curricular, però també en l'organització d'activitats puntuals d'incentivació de la llengua catalana.
- El conjunt d'actuacions previstes en relació a les diferents fases de l'avaluació de l'aprenentatge i l'ús de la llengua catalana inclourà la valoració dels processos d'ensenyament i d'aprenentatge de les dimensions comunicativa i literària, la gestió del currículum i els mecanismes de coordinació del professorat.
- Les dues llengües oficials de Catalunya es configuren en una sola àrea a fi d'evitar repeticions i afavorir la transferència d'aprenentatges entre elles. Les estructures comunes es faran en català com a base per a l'aprenentatge de les dues llengües.
- Les estructures comunes s'ha de poder practicar en cadascuna de les llengües d'aprenentatge.
- Donat que el català és la llengua de comunicació i d'aprenentatge de l'escola i per tant vertebradora de tots els aprenentatges, es treballarà en totes les estratègies organitzatives, encara que el treball de reflexió sobre la llengua com a objecte d'estudi es farà a l'aula.

B. Aprenentatge del castellà

- L'ensenyament del castellà tindrà garantida la presència adequada en tot el currículum de l'ensenyament, de manera que en acabar l'escolarització tot l'alumnat sigui competent tant a nivell oral com a nivell escrit.
- La llengua castellana s'introduirà a nivell oral a partir de primer de primària, mentre que l'ensenyament de la llengua escrita es farà de manera sistemàtica en el moment en què l'alumnat ja tingui un cert nivell d'alfabetització en català.

- El tractament de la llengua castellana seguirà el mateix enfocament comunicatiu funcional que la llengua catalana. Així, es vetllarà per la creació de contextos d'ús comunicatiu de la llengua castellana.
- Aquests contextos d'ús han de servir per garantir que es puguin donar els processos de transferència de les estructures comunes treballades en català.
- Aquesta creació de contextos i situacions de comunicació reals han de ser d'especial importància per tal que les estructures lingüístiques comunes presentades en català puguin ser transferides a la llengua castellana.
- Igual que en l'aprenentatge de la llengua catalana, el plantejament de les propostes didàctiques es faran tenint en compte la relació que s'ha d'establir entre la llengua oral i la llengua escrita per tal d'ensenyar de manera integrada les habilitats lingüístiques: parlar, escoltar, llegir i escriure.

C. Aprenentatge de l'anglès

- El centre ha triat la llengua anglesa com a llengua estrangera. Actualment aquesta llengua s'introdueix a primer nivell de cicle inicial de l'Educació Primària.
- En els propers cursos s'elaborarà el pla de llengües estrangeres del centre que entre altres aspectes, estudiarà la viabilitat d'iniciar l'aprenentatge de l'anglès des d'E. Infantil com també la possibilitat d'incorporar a les famílies de parla anglesa com a auxiliars de conversa en activitats curriculars.
- La metodologia d'ensenyament i aprenentatge de la llengua estrangera seguirà també els mateixos principis de les altres llengües: enfocament comunicatiu i funcional, el tractament integrat de la llengua oral i la llengua escrita,...
- Igual que en l'aprenentatge de les altres llengües, el plantejament de les propostes didàctiques es faran tenint en compte la relació que s'ha d'establir entre la llengua oral i la llengua escrita per tal d'ensenyar de manera integrada les habilitats lingüístiques: parlar, escoltar, llegir i escriure.
- Els contextos funcionals d'ús de la llengua anglesa han de garantir que es puguin donar els aprenentatges específics d'aquesta llengua.

4.5 Tractament de les àrees curriculars de contingut no lingüístic

Com ja s'ha dit anteriorment la llengua és un vehicle de comunicació i de relació amb les persones, però també és un instrument bàsic d'accés als sabers culturals, una eina de construcció de coneixement. Si partim d'aquesta premissa, la llengua eina de construcció de coneixement, podem pensar en la importància de la llengua en la interpretació i comprensió del món, tant de processos naturals i físics, com socials. Quant expressem les nostres idees, els nostres arguments

i justificacions, per exemple sobre un fenomen, sobre un fet, anem elaborant noves idees o reelaborant les que ja teníem. Per donar validesa a les nostres idees, a la nostra manera de veure les coses, necessitem relacionar idees i teories, idees i observacions empíriques. Per donar validesa a aquestes idees les hem de contrastar, les hem d'exposar, les hem de discutir,... I per fer tot això necessitem de la llengua i d'una bona competència lingüística.

Per tant podem concloure i afirmar de la importància del tractament de la llengua en qualsevol de les àrees curriculars. La llengua actua com un instrument que ajuda i possibilita el procés d'estructuració personal del coneixement.

No només des de l'àrea de llengua s'ha de vetllar pel desenvolupament de la competència lingüística sinó que qualsevol moment, des de qualsevol àrea, en qualsevol situació comunicativa, s'ha de tenir present el desenvolupament de les capacitats comunicatives dels alumnes.

Cal comptar amb el compromís de totes les persones de la comunitat educativa, professionals i altres, en la construcció i desenvolupament de les competències comunicatives. També des de totes les àrees, des de la seva especificitat i des de la seva mirada i interpretació del mon,.

4.6 Avaluació

El centre compte amb un document marc sobre l'avaluació. Aquest document, en fase de desplegament, té la intenció de ser marc de referència de qualsevol aspecte avaluatiu.

D'aquest document destaquem

- L'avaluació ens ha de permetre l'anàlisi del procés d'ensenyament-aprenentatge, la verificació de la seva coherència i el grau d'eficàcia, per això l'avaluació ha de ser de l'alumne, del mestre i del centre i ha de ser contínua.
- Pel que fa a l'avaluació de l'alumne, dels seus processos d'aprenentatge, serà contínua i global. Plenament integrada en el procés educatiu, formant-ne part i amb la funció d'afavorir la millora de tot el procés.
- Considerar l'alumne com el centre de l'avaluació, com a subjecte i com a agent, ens fa pensar en la importància de l'autoavaluació, de l'autoregulació com un acte de control i ajust del propi procés d'aprenentatge.

5. ANNEXOS

Anexe 1 : PEC Projecte Educatiu de Centre

Anexe 2 : RRI Reglament de Règim Intern

Anexe 3 : Projecte Curricular de Centre